

STORTINGET

Representantforslag 174 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Abid Raja og Grunde Almeland

Dokument 8:174 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Abid Raja og Grunde Almeland om styrking av kontaktlærerfunksjonen for å gi lærerne mer tid til elevene og legge bedre til rette for at hele laget rundt eleven får mer tid ute på skolene

Til Stortinget

Bakgrunn

For mange piler peker i gal retning i norsk skole. Det er fortsatt for mange som ikke fullfører videregående opplæring. Det ufrivillige skolefraværet er for høyt. Elevene lærer mindre. Det er høye mobbetall, og for mange lærere slutter i jobben sin. Årsakssammenhengene er sammensatte. Men dersom man skal lykkes bedre med å sørge for at flere barn og unge kommer seg gjennom skoleløpet og får realisert sitt potensial, så er det viktig at man gjør grep for å styrke skolen.

Lærerne opplever stadig økte forventninger til hva de og utdanningsystemet skal bidra med for å løse sammensatte samfunnsutfordringer. De opplever å få stadig mer ansvar og flere oppgaver utenfor eget kompetanseområde.

Kontaktlæreren spiller en viktig rolle for barn og unge. Mange lærere opplever at de har lite tid til stadig flere oppgaver. Det kan gå ut over muligheten til å se og følge opp elevene som trenger det. Det er også vanskelig for lærerne å oppleve at viktige deler av den relasjonelle delen av lærerjobben må nedprioriteres fordi det ikke er nok timer i arbeidsuka eller døgnet til å gjøre jobben.

Parr-utvalget leverte sin rapport om tiltak for å tette læringshull og sørge for oppfølging av elevene etter koronapandemien, «Skolen etter koronapandemien – Et løft for trivsel og læring», i 2021. Under pandemien gikk norsk skole gjennom prøvelser som mangler sammenligning i moderne tid, med store og vedvarende konsekvenser for barn og unge. Lærere og andre ansatte ved skolene jobbet mye, med stor uforutsigbarhet, og fulgte sine elever gjennom flere skoleår som var dramatisk forskjellige fra det elever og lærere kjente til eller kunne forberede seg på. Parr-utvalget trakk frem rollen som kontaktlæreren spiller i skolehverdagen, blant de enkeltfaktorene som er viktigst for elevenes læring og utvikling, og at kontaktlærerrollen er viktig for at resten av laget rundt eleven skal kunne fungere.

Det er lærerne som har sett læringsutviklingen stagnere, det er de som har sett hvordan elevene har endret seg og hvordan samspillet har endret seg i elevgruppen. Det er også lærerne som er best kvalifiserte til å kunne vurdere hvilke behov og tiltak elevene trenger fremover. Parr-utvalget løftet i sin rapport frem nettopp kontaktlærerens betydning for elevenes læring og mulighet til å lykkes. I sine anbefalinger til tiltak for å sikre inkludering for alle i gode skole- og læringsfellesskap ble det blant annet foreslått mer tid til kontaktlærerrollen.

Parr-utvalget anbefalte skoleeier å prioritere kontaktlærerrollen. Det er nå to år siden anbefalingene kom. Det er allikevel fortsatt slik at de fleste kontaktlærere har altfor lite tid til å gjøre denne viktige jobben. Det er etter forslagsstillernes syn for dårlig sammenheng mellom forventningene som stilles til rollen, betydningen man vet kontaktlærerne har, og tiden lærerne har til å følge opp elevene sine. Det er partene i arbeidslivet som forhandler store deler av rammeverket som bestemmer hvor mye tid lærerne har til kontaktlærer-

funksjonen. Men når man vet hvor viktig kontaktlærers rolle er for å løse de utfordringene man ser i skolen, så er det viktig at man undersøker hvilke virkemidler man kan stille til disposisjon for å gi kommuner og fylkeskommuner større mulighet til å gå lærerne i møte i det viktige målet de har hatt over lengre tid om å få mer tid til å være kontaktlærer.

Parr-utvalget var opptatt av at det skulle være tilstrekkelig med ressurser til den jobben som må gjøres lokalt på hver skole. Det dreier seg om å ha tiden som er nødvendig for å jobbe med læringsmiljøet i klassen og sørge for tilpasset opplæring, og om samspillet som skal til for at spesialundervisningen har den kvaliteten den må ha for å få den effekten man ønsker seg. Dette er arbeidskrevende for ansatte i skolen. Kontaktlæreren er den ressursen i skolen som er tettest på elevene. Det gjør kontaktlæreren avgjørende for å oppdage og følge opp elevene som trenger hjelp og ekstra støtte. For at resten av laget rundt eleven skal fungere, trenger man at kontaktlæreren har tid til å gjøre jobben sin. Parr-utvalget gikk langt i å understreke at det både på kort og lang sikt

må bevilges mer midler for å gi mer tid til kontaktlæreren.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en kontaktlærerpakke med et konkret mål om å styrke kontaktlærerressursen. Innretningen av kontaktlærerpakken avgjøres i samråd med partene i utdanningssektoren.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at det etableres tilskuddsordninger for kommunene til forsøk og testing av nye modeller for organisering eller økt tilstedeværelse av helsykepleiere, PPT, logopeder, barnevernstjeneste, familiekoordinatorer, miljøarbeidere og andre relevante yrkesgrupper på skolene.

21. juni 2024

Guri Melby

Abid Raja

Grunde Almeland